

Åtgärder vid komplikationer i permanenta och primära tänder i samband med behandling av barn och ungdomar med traumaskadade tänder och käkar

Vid tveksamhet om lämplig behandling bör specialist kontaktas. Efter det akuta behandlingsskedet ska prognosen bedömas och ligga till grund för en långsiktig behandlingsplan.

Viktigt att tänka på

- Skilj skador på grund av olycksfall från skador till följd av misshandel.
- Glöm inte försäkringsanmälan.
- I dessa riktlinjer rekommenderas lämplig uppföljning baserat på att inga komplikationer funnits vid föregående kontrolltillfälle.

Åtgärder vid komplikationer – permanenta tänder

Pulpanekros

- Diagnosen fastställs efter en bedömning av kliniska och röntgenologiska fynd avseende sensibilitet, färgförändring, mobilitet, perkussionsömhet, periradikulär förändring och/eller rotresorption. Dessa faktorer ska sättas i relation till tidpunkten för traumat.
- Behandlingen innebär pulpaextirpation, instrumentering, spolning med Dakins lösning och inlägg med kalciumhydroxidpasta. Tandens rot fylls om inga komplikationer uppkommer. Vid fall med inte avslutad rotutveckling avvaktas rotslutning. Apikal förslutning med MTA är ett annat alternativ. Konsultera vid behov specialist i endodonti.
- Vid komplikation – nytt kalciumhydroxidinlägg.
- Efter avslutad endodontisk behandling – årlig kontroll i 4 år.

Intern och extern inflammatorisk resorption samt periradikulär förändring

- Extirpation av pulpavävnad, inlägg med kalciumhydroxidpasta som byts efter 1 månad. Röntgenuppföljning efter 3 och 6 månader.
- Om resorptionen tilltar i omfattning – förnyad rotbehandling och inlägg med kalciumhydroxidpasta. Därefter ny uppföljning.
- Då resorptionen avstannat och periradikulära förändringen läkt ut rot fylls tanden. Vid fall med inte avslutad rotutveckling – avvakta rotslutning eller överväg apikal förslutning med MTA före rotfyllning. Vid tveksamhet – konsultera specialist.

Ankylos (ersättningsresorption)

Konsultera specialist.

Obliteration

Behandlas endodontiskt endast vid periradikulär förändring eller om rotförankring krävs.

Åtgärder vid komplikationer – primära tänder**Pulpanekros**

Extraktion vid symtom eller röntgenologiska tecken på patologi utöver missfärgning av tand.

Intern och extern inflammatorisk resorption eller periradikulär förändring

Extraktion.

Intruderad tand som medför eruptionsstörning av permanent tand

Konsultera specialist.

Om dokumentet

Denna information är en del av riktlinjerna för behandling av barn och ungdomar med traumaskadade tänder och käkar. Första utgåvan 1972 vid avdelningen för pedodonti. Reviderat tillsammans med käkkirurgiska kliniken maj 2010. Uppdaterat 2018-05-14.